

Etika in morala

- Posamezniki se med seboj razlikujemo □ odvisno od vzgoje, občutljivosti.
- **Moralno pravilo:** tisto, kar se tiče vsakodnevnih pravil v družbi (uravnavajo jih starši, cerkev). *Moralnost ravnanja je poštenost ali pravičnost ravnanja.*
- **Etika:**
  - o Pomeni filozofsko razpravljanje o moralnih vprašanjih.
  - o Strokovno opredeljevati neke pojme.
  - o Je filozofska disciplina - ena od vej filozofije.
- Ostale veje: zgodovina filozofije, antologija, epistemologija.
- **Filozofska antropologija** je še ena od vej filozofije. (filozofski nauk o bistvu in smislu človeškega obstoja)

Zgodovina etike

- 1) **Sokrat:** »Kdor ve, kar je prav, tudi ravna prav.« Pri njemu se kažejo začetki. Pri etiki je pomembno znanje, vedenje.
- 2) **Platon:** najvišja ideja je ideja dobrega, ki naj bi bila nek pravzor, podlaga življenju. Omenja tudi vest □ človek ima neke notranje smernike, ki mu narekujejo, kako se obnašati.
- 3) **Helenizem:** išče nek duševni notranji mer, kako živeti dobro. Šole.
- 4) **Srednji vek:**
  - Etika je podrejena krščanski religiji. Krščanstvo je neka avtoriteta.
  - **Teozofija:** teologija + filozofija (filozofija je dekla teologije, je podrejena, podlaga).
  - Kako naj človek živi? Tako, da bo zveličan.
  - Delaj tako, da boš v vsakem trenutku lahko med izbranimi.
- 5) **Aristotel:** sistematično je podal etiko. Je tvorec etičnega sistema. *Nikomahova etika*.

Normativna ali vsebinska etika se deli na **teoretično in praktično**.

Teoretična etika: opredelimo neke osnovne etične pojme, pojme, s katerimi operiramo.

Praktična etika: tisto, kar mi sodimo (zajema našo sodbo) □ npr. do usmrtitve, splava ...

Kaj vpliva na stališča do etičnih vprašanj?

- Osebna vpletenost (lahko je reči nekaj, če sam nisi vpleten).
- Trenutna čustva.
- Religiozne predstave.
- Zakoreninjeni predsodki.
- Mediji, družina, vrstniki

Razprava in odgovori na konkretna etična vprašanja.
Izvori morale.

<p>1. nadstropje: uporabna etika (posamezna praktična vprašanja)</p>	<p>Življenje in smrt, spolnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - splav - evtanazija - usmrtitev - ločitev 	<p>Politika in pravo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravičnost - enakopravnost - splošno dobro - vojna in mir 	<p>Individualni način življenja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dolžnost - sreča - ugodje
<p>Klet: predfilozofski izvori</p>	<p>Zdrav razum, morala, politika, pravo, ekonomija, religija (+protislovja).</p>		